

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 20.10.2011
KOM(2011) 654 v konečném znění
2011/0297 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem

{SEK(2011) 1217}
{SEK(2011) 1218}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Směrnice o zneužívání trhu 2003/6/ES, přijatá na začátku roku 2003, zavedla komplexní rámec pro boj proti obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem, jež se dále označují jako „zneužívání trhu“. Cílem této směrnice je zvýšit důvěru investorů a integritu trhu vyloučením osob, které mají důvěrné informace, z obchodování s příslušnými finančními nástroji a zamezením manipulaci s trhy prostřednictvím praktik, jakými jsou šíření nepravdivých informací nebo zvěstí, a uzavírání obchodů fixujících ceny na neobvyklých úrovních.

V zájmu zajištění dodržování směrnice 2003/6/ES jsou členské státy povinny v souladu s vnitrostátními právními předpisy zajistit, aby bylo možné přijímat příslušná správní opatření nebo ukládat správní sankce proti odpovědným osobám v případech, kdy dochází k porušení ustanovení přijatých při provádění směrnice. Tímto požadavkem není dotčeno právo členských států ukládat trestní sankce.

Skupina na vysoké úrovni pro finanční dohled v EU¹ ve své zprávě doporučila, aby se „účinný obezřetnostní podnikatelský rámec pro finanční sektor opíral o silný režim dohledu a sankcí“. Skupina se domnívá, že za tímto účelem musí být orgány dohledu vybaveny dostatečnými pravomocemi jednat a měly by mít možnost využívat „rovnocenné, silné a odrazující sankce za všechny finanční trestné činy a tyto sankce by měly být účinně vymáhány“.

Účinné prosazování vyžaduje, aby v souladu s článkem 14 směrnice 2003/6/ES byly příslušným orgánům k dispozici sankce, které jsou „účinné, přiměřené a odrazující“. Mimo to účinné prosazování souvisí i se zdroji příslušných orgánů, jejich pravomocemi a jejich ochotou odhalovat a vyšetřovat zneužívání. Skupina na vysoké úrovni se však domnívá, že „nic z výše uvedeného není v současné době k dispozici“ a sankční režimy členských států jsou považovány za obecně slabé a heterogenní.

Za tímto účelem Komise zveřejnila sdělení² týkající se sankčních režimů ve finančním sektoru. Sdělení uvádí, že trestní sankce, a to zejména trest odnětí svobody, jsou obecně považovány za sankce, které vysílají jasný signál a které by mohly zvýšit odrazující povahu sankcí, ovšem jen tehdy, pokud je vhodně uplatňuje justiční systém. Trestní sankce však nemusí být vhodné pro všechny typy porušení pravidel a ve všech případech. Sdělení na závěr uvádí, že Komise posoudí, zda a ve kterých oblastech se zavedení trestních sankcí a zavedení minimálních pravidel pro vymezení trestných činů a sankcí může ukázat jako nezbytné pro zajištění účinného provádění legislativy EU v oblasti finančních služeb.

Návrh je v souladu s přístupem uvedeným ve sdělení ze dne 20. září 2011 „Na cestě k politice EU v oblasti trestního práva: zajištění účinného provádění politik EU prostřednictvím trestního práva“³. Jeho součástí je posouzení podložené jasnými

¹ Zpráva skupiny na vysoké úrovni pro finanční dohled v EU, Brusel, 25.2.2009, s. 23.

² Evropská komise, sdělení o Posílení sankčních režimů v odvětví finančních služeb, KOM(2010) 716, 8. prosince 2010.

³ KOM(2011) 573 v konečném znění.

věcnými důkazy zaměřené na zavedené vnitrostátní režimy vymáhání právních předpisů a přínosy společných minimálních trestněprávních standardů v rámci EU při zohlednění zásad nutnosti, proporcionality a subsidiarity.

V souladu se Stockholmským programem a závěry Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ze dne 22. dubna 2010 o předcházení hospodářské krizi a podpoře hospodářské činnosti⁴ Evropská komise posoudila použití vnitrostátních předpisů provádějících směrnici o zneužívání trhu a zjistila řadu problémů, které mají negativní dopad, pokud jde o integritu trhu a ochranu investorů. Jedním z problémů uvedených v posouzení dopadů je skutečnost, že aktuálně uplatňovaným sankcím pro boj proti zneužívání trhu chybí razantnost a nejsou dostatečně odrazující, což vede k neefektivnímu vymáhání směrnice. Navíc se definice, dle níž jsou obchodování zasvěcených osob nebo manipulace s trhem trestnými činy, výrazně v jednotlivých členských státech liší. Například pět členských států nestanovuje trestněprávní sankce za zveřejnění důvěrných informací ze strany primárních zasvěcených osob a osm členských států tak nečiní v případě sekundární zasvěcené osoby. Kromě toho jeden členský stát v současné době neukládá tresty za obchodování zasvěcených osob ze strany primární zasvěcené osoby a čtyři tak nečiní v oblasti manipulace s trhem. Vzhledem k tomu, že zneužívání trhu lze provádět přes hranice, tento rozdíl podkopává vnitřní trh a zanechává určitý prostor pro pachatele zneužívání trhu k provádění těchto činů v zemích, které za určitý trestný čin trestněprávní sankce neukládají.

Minimální pravidla týkající se trestných činů a trestů za zneužívání trhu, která by byla provedena do vnitrostátního trestního práva a uplatňována justičními orgány členských států, mohou přispět k zajištění účinnosti této politiky Unie tím, že demonstrují sociální nesouhlas kvalitativně jiné povahy, než jsou správní sankce či kompenzační mechanismy podle občanského práva. Trestní odsouzení za trestné činy zneužívání trhu, které jsou často rozsáhle medializovány, pomáhají zvýšit odstrašující efekt, protože potenciálním pachatelům vysílají signál, že úřady přistupují k závažným donucovacím opatřením, která mohou mít za následek odnětí svobody nebo jiné tresty a záznam v trestním rejstříku. Společná minimální pravidla pro vymezení trestných činů v případě nejzávažnějších trestných činů zneužívání trhu usnadňují spolupráci orgánů činných v trestním řízení v Evropské unii, a to zejména vzhledem k tomu, že tyto trestné činy jsou v mnoha případech páčány přes hranice.

Ačkoli pravidla prevence a boje proti trestnému činu zneužívání trhu existují na úrovni EU od roku 2003, zkušenosti ukazují, že požadovaného účinku, tj. účinně přispívat k ochraně finančních trhů, nebylo v rámci současného systému dosaženo. Návrhy na posílení a zajištění soudržnosti správních sankcí jsou zahrnuty v návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.... o obchodování zasvěcených osob

⁴

Ve svém programu „Stockholmský program – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je“ ze dne 2. 12. 2009 Evropská rada zdůraznila potřebu regulace finančních trhů a zabránění zneužívání trhu a vyzvala členské státy a Komisi, aby zlepšily odhalování zneužívání trhu a zpronevěru finančních prostředků. Rada pro spravedlnost a vnitřní věci ve svých závěrech o předcházení hospodářské krizi a podpoře hospodářské činnosti vyzvala ke zvážení, zda je možné, nebo případně vhodné, harmonizovat trestní zákony týkající se postupu v závažných případech manipulace s cenami na burzách a jiných porušení pravidel v souvislosti s trhy s cennými papíry. Viz dokumenty 8920/10 ze dne 22. 4. 2010 a 7881/10 ze dne 29. 3. 2010.

a manipulaci s trhem, které má také v úmyslu napravit další hlavní problémy stávajícího systému, zatímco tento návrh stanoví požadavek, aby členské státy určily minimální pravidla pro vymezení nejzávažnějších trestných činů zneužívání trhu a pro minimální úroveň trestních sankcí, kterými se mají postihovat.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Tato iniciativa je výsledkem konzultací s hlavními zúčastněnými stranami včetně veřejných orgánů (vlád a regulátorů trhů s cennými papíry), emitentů, zprostředkovatelů a investorů.

Bere v úvahu zprávu vydanou Evropským výborem regulátorů trhů s cennými papíry (CESR) o správních opatřeních a sankcích a trestních sankcích v členských státech v rámci směrnice o zneužívání trhu⁵. Bere také v úvahu výsledky konzultací, které Komise zahájila ve svém sdělení o posílení sankčních režimů v odvětví finančních služeb.

Dne 12. listopadu 2008 uspořádala Evropská komise veřejnou konferenci na téma přezkumu režimu prevence zneužívání trhu⁶. Dne 20. dubna 2009 vyhlásila Evropská komise výzvu ke sdělení skutečností k přezkumu směrnice o zneužívání trhu. Komise obdržela 85 příspěvků. Příspěvky, které nejsou důvěrné, lze nalézt na internetových stránkách Komise⁷.

Dne 28. června 2010 zahájila Komise veřejnou konzultaci o přezkumu směrnice, která byla uzavřena 23. července 2010⁸. Komise obdržela 96 příspěvků. Příspěvky, které nejsou důvěrné, lze nalézt na internetových stránkách Komise⁹. Přehled je uveden v příloze 2 zprávy o posouzení dopadů¹⁰. Dne 2. července 2010 uskutečnila Komise další konferenci o přezkumu směrnice¹¹.

V souladu se svou politikou „zlepšování právní úpravy“ provedla Komise posouzení dopadů alternativních politik. Jako součást těchto přípravných prací byly zváženy i možnosti týkající se trestních sankcí. Posouzení dopadů došlo v této věci k závěru, že požadavek, aby členské státy zavedly trestní sankce za nejzávažnější trestné činy zneužívání trhu, je pro zajištění účinného provádění politiky Unie v oblasti zneužívání trhu zásadní. V kombinaci s upřednostňovanou variantou politiky, jíž se zabývá návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.... o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem, to bude mít pozitivní dopad na důvěru investorů a dále přispěje k finanční stabilitě finančních trhů.

⁵ CESR/08-099, únor 2008.

⁶ Viz http://ec.europa.eu/internal_market/securities/abuse/12112008_conference_en.htm.

⁷ Viz http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/market_abuse_en.htm.

⁸ Viz http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/mad/consultation_paper.pdf.

⁹ Viz http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2010/mad_en.htm.

¹⁰ Zpráva o posouzení dopadů je k dispozici na adrese http://ec.europa.eu/internal_market/securities/abuse/index_en.htm.

¹¹ Přehled diskusí naleznete v příloze 3 zprávy o posouzení dopadů.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

3.1. Právní základ

Návrh vychází z čl. 83 odst. 2 Smlouvy o fungování EU.

3.2. Subsidiarita a proporcionalita

V souladu se zásadou subsidiarity (čl. 5 odst. 3 Smlouvy o EU), by měla být opatření na úrovni Unie přijata pouze v případě, že plánovaných cílů nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni samotných členských států, a proto z důvodu rozsahu či účinků navrhovaného opatření jich lze lépe dosáhnout na úrovni Unie.

Zneužívání trhu se může objevit v různých zemích a narušuje integritu finančních trhů, které se v Evropské unii stále více integrují. Rozdílné přístupy členských států k ukládání trestních sankcí za trestné činy zneužívání trhu ponechávají určitý prostor pro pachatele, kteří často využívají systém s nejmírnějšími sankcemi. To oslabuje jak odstrašující účinek jednotlivých národních sankčních režimů, tak účinnost prosazování právního rámce Unie o zneužívání trhu. K řešení tohoto problému přispějí celounijní minimální pravidla pro formy zneužívání trhu, které jsou považovány za trestné.

V této souvislosti se opatření EU jeví jako vhodné z hlediska principu subsidiarity.

Zásada proporcionality vyžaduje, aby byl každý zásah cílený, a nepřekračoval rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů. Tento princip je vodícím prvkem procesu od identifikace a hodnocení alternativních variant politiky k vypracování tohoto návrhu.

3.3. Podrobné vysvětlení návrhu

3.3.1. Trestné činy

Článek 3 ve spojení s článkem 2 návrhu definuje formy zneužívání trhu, které by měly členské státy považovat za trestný čin, a měly by tudíž vést k trestněprávnímu postihu.

Dvě formy chování, které představuje zneužívání trhu, a to obchodování zasvěcených osob a manipulace s trhem, je třeba považovat za trestný čin v případě, že jsou spáchány úmyslně. Pokus o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem by se měl rovněž považovat za trestný čin.

Delikt týkající se důvěrných informací by se měl vztahovat na osoby, které disponují důvěrnými informacemi a vědí o nich, že mají tuto povahu. Delikt týkající se manipulace s trhem se vztahuje na kohokoliv.

3.3.2. Návod, pomoc a pokus

Článek 4 zajišťuje, aby návod a také pomoc k definovaným trestným činům byly v členských státech trestné. Směrnice upravuje i pokus o spáchání některého z činů uvedených v člancích 3 a 4, avšak s výjimkou neoprávněného zveřejnění důvěrných informací a šíření informací, které poskytují nepravdivé nebo zavádějící signály, protože se nezdá vhodné definovat pokus o spáchání těchto činů jako trestný čin.

3.3.3. *Trestní sankce*

Článek 5 vyžaduje, aby členské státy přijaly opatření nezbytná k zajištění toho, aby trestné činy uvedené v člancích 3 a 4 podléhaly trestněprávnímu postihu. Tyto sankce by měly být účinné, přiměřené a odrazující.

3.3.4. *Odpovědnost právnických osob*

Článek 6 vyžaduje, aby členské státy zajistily to, že právnické osoby lze činit odpovědnými za trestné činy uvedené v člancích 3 a 4.

4. **ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY**

Návrh nemá důsledky pro rozpočet Unie.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 83 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Integrovaný a efektivní finanční trh vyžaduje integritu. Řádné fungování trhů s cennými papíry a důvěra veřejnosti v trhy jsou nezbytnými předpoklady hospodářského růstu a blahobytu. Zneužívání trhu narušuje integritu finančních trhů a důvěru veřejnosti v cenné papíry a deriváty.
- (2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES¹³ o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu) vyžaduje, aby členské státy zajistily pro příslušné orgány pravomoci pro odhalování a vyšetřování zneužívání trhu. Aniž je dotčeno právo členských států ukládat trestní sankce, směrnice 2003/6/ES také vyžaduje, aby členské státy zajistily možnost přijetí příslušných správních opatření nebo uložení správních sankcí osobám odpovědným za porušování vnitrostátních předpisů provádějících tuto směrnici.
- (3) Skupina na vysoké úrovni pro finanční dohled v EU ve své zprávě doporučila, aby se účinný obezřetnostní podnikatelský rámec pro finanční sektor opíral o silný režim dohledu a sankcí. Za tímto účelem má skupina za to, že orgány dohledu musí být vybaveny dostatečnými pravomocemi jednat a zároveň by měly pro všechny finanční trestné činy existovat rovnocenné, silné a odrazující sankční režimy a sankce by měly být účinně vymáhány. Skupina dospěla k závěru, že sankční režimy členských států jsou obecně slabé a nesourodé.
- (4) Dobře fungující právní rámec proti zneužívání trhu vyžaduje účinné prosazování. Hodnocení vnitrostátních systémů správních sankcí podle směrnice 2003/6/ES ukázalo, že ne všechny příslušné vnitrostátní orgány měly k dispozici celý soubor pravomocí, aby mohly na zneužívání

¹² Úř. věst., s. .

¹³ Úř. věst. L 16, 12.4.2003, s. 16.

trhu reagovat příslušnou sankcí. Zejména neměly všechny členské státy k dispozici finanční správní sankce za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem a výše těchto sankcí se mezi členskými státy značně lišila.

- (5) Přijetí správních sankcí ze strany členských států pro zajištění souladu s předpisy o prevenci a boji proti zneužívání trhu se ukázalo jako nedostatečné.
- (6) Je nezbytné, aby dodržování pravidel bylo posíleno zajištěním dostupnosti trestních sankcí, které budou dávat najevo společenský nesouhlas kvalitativně jiné povahy než správní sankce. Stanovením trestných činů v případě nejzávažnějších forem zneužívání trhu budou v zákoně nastaveny jasné hranice chování, které je považováno za nepřijatelné, a veřejnosti a potenciálním pachatelům tak bude vyslán signál o tom, že je příslušné orgány berou velmi vážně.
- (7) Ne všechny členské státy stanovily trestní sankce za některé formy závažných porušení vnitrostátních právních předpisů, kterými se provádí směrnice 2003/6/ES. Tyto různé přístupy oslabují jednotnost podmínek působení na vnitřním trhu a mohou být pro některé osoby podnětem k tomu, aby se dopouštěly zneužívání trhu v těch členských státech, které trestní sankce za tyto trestné činy nestanovily. Kromě toho dosud nedošlo k celounijní shodě na tom, které jednání se považuje za takto závažné porušení. Proto by měla být přijata minimální pravidla týkající se vymezení trestných činů spáchaných fyzickými a právníckými osobami a sankcí. Společná minimální pravidla by také umožnila využívat účinnějších metod vyšetřování a účinné spolupráce uvnitř členských států i mezi nimi. Odsouzení za trestné činy zneužívání trhu v rámci trestního práva často vedou k rozsáhlé medializaci, která pomáhá odradit potenciální pachatele, protože upozorňuje veřejnost na odhodlání příslušných orgánů bojovat proti zneužívání trhu.
- (8) Zavedení trestních sankcí za nejzávažnější trestné činy zneužívání trhu ve všech členských státech je proto nezbytné pro zajištění účinného provádění politiky Unie v oblasti boje proti zneužívání trhu v souladu s požadavky uvedenými ve sdělení „Na cestě k politice EU v oblasti trestního práva: zajištění účinného provádění politik EU prostřednictvím trestního práva“¹⁴.
- (9) Aby byla oblast působnosti této směrnice sladěna s působností nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.... o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem, mělo by být z její působnosti vyňato obchodování s vlastními akciemi za účelem stabilizace nebo v rámci programů zpětného odkupu, jakož i transakce, pokyny nebo kroky prováděné za účelem řízení měnové politiky a veřejného dluhu a činnosti týkající se emisních povolenek v rámci prosazování politiky Unie v oblasti klimatu.
- (10) Členské státy by měly mít povinnost ukládat za delikty obchodování zasvěcených osob a manipulace s trhem trestní sankce ve smyslu této směrnice pouze tehdy, pokud jsou tyto spáchány úmyslně.
- (11) Vzhledem ke škodlivým dopadům pokusu o obchodování zasvěcených osob a pokusu o manipulaci s trhem na integritu finančních trhů a na důvěru investorů v tyto trhy by se tyto způsoby jednání měly trestat jako trestný čin.

¹⁴

KOM(2011) 573 v konečném znění.

- (12) Tato směrnice by měla po členských státech vyžadovat, aby rovněž zajistily potrestání návodu a pomoci k trestným činům. V této souvislosti by se podnícení jiné osoby na základě důvěrné informace k nabytí nebo zcizení finančních nástrojů, k nimž se tato informace vztahuje, mělo považovat za návod k obchodování zasvěcených osob.
- (13) Tato směrnice by měla být uplatňována s ohledem na právní rámec stanovený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č.... o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem a jeho prováděcími opatřeními.
- (14) S cílem zajistit účinné provádění evropské politiky pro zajištění integrity na finančních trzích stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.... o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem by členské státy měly také rozšířit odpovědnost právnických osob, včetně, pokud je to možné, trestní odpovědnosti právnických osob.
- (15) Jelikož tato směrnice stanoví minimální pravidla, členské státy mohou přijmout nebo zachovat přísnější trestněprávní předpisy proti zneužívání trhu.
- (16) Jakékoli zpracování osobních údajů prováděné při provádění této směrnice by mělo být v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů¹⁵.
- (17) Jelikož cíle této směrnice, tedy zajištění dostupnosti trestních sankcí za nejzávažnější trestné činy zneužívání trhu v celé Unii, nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni členských států, a proto jej lze z důvodu rozsahu a účinků této směrnice lépe dosáhnout na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (18) Tato směrnice ctí základní práva a dodržuje zásady uznávané v Listině základních práv Evropské unie, jak jsou zakotveny ve Smlouvě. Konkrétně by měla být uplatňována v souladu s řádným dodržováním svobody podnikání (článek 16), právem na účinný prostředek nápravy a spravedlivý proces (článek 47), presumpcí nevinoty a právem na obhajobu (článek 48), zásadou zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů (článek 49) a právem nebýt stíhán nebo potrestán dvakrát za stejný trestný čin (článek 50).
- (19) Komise by měla posoudit provádění této směrnice v členských státech, mimo jiné s cílem vyhodnotit možné budoucí potřeby zavedení minimální harmonizace typů a úrovní trestních sankcí.
- (20) [V souladu s články 1, 2, 3 a 4 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě, oznámilo Spojené království svůj zájem účastnit se přijímání a uplatňování této směrnice] NEBO [Aniž je dotčen článek 4 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě, se Spojené království neúčastní přijímání této směrnice, a proto jí není vázáno, ani nepodléhá jejímu uplatňování].

¹⁵

Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

- (21) [V souladu s články 1, 2, 3 a 4 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě, oznámilo Irsko své přání účastnit se přijímání a používání této směrnice] NEBO [Aniž je dotčen článek 4 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě, se Irsko neúčastní přijímání této směrnice, a proto jí není vázáno, ani nepodléhá jejímu uplatňování].
- (22) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice, a proto jí není vázáno, ani nepodléhá jejímu uplatňování,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1 *Předmět a oblast působnosti*

1. Tato směrnice stanoví minimální pravidla pro trestní sankce za nejzávažnější trestné činy zneužívání trhu, a to obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem.
2. Tato směrnice se nevztahuje na obchodování s vlastními akciemi v rámci programů zpětného odkupu nebo na stabilizaci finančního nástroje, pokud se takové obchodování provádí v souladu s článkem 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.... o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem, nebo na transakce, pokyny nebo kroky prováděné za účelem řízení měnové politiky a veřejného dluhu a činnosti týkající se emisních povolenek v rámci prosazování politiky Unie v oblasti klimatu v souladu s článkem 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.... o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem.
3. Tato směrnice se vztahuje též na kroky nebo transakce včetně nabídek týkající se dražeb emisních povolenek nebo jiných dražených produktů na nich založených v souladu s nařízením Komise č. 1031/2010. Ustanovení této směrnice, která obsahují odkazy na pokyny k obchodování, se vztahují též na nabídky podané v kontextu dražeb¹⁶.

Článek 2 *Definice*

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „finančním nástrojem“ jakýkoli nástroj ve smyslu čl. 2 odst. 1 bodu 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.... o trzích finančních nástrojů,
2. „důvěrnou informací“ informace ve smyslu článku 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.... o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem.

¹⁶ Nařízení Komise (EU) č. 1031/2010 ze dne 12. listopadu 2010 o harmonogramu, správě a jiných aspektech dražeb povolenek na emise skleníkových plynů v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství, Úř. věst. L 302, 18.11.2010, s. 1.

Článek 3

Obchodování zasvěcených osob

Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby následující jednání představovalo trestný čin, pokud k němu došlo úmyslně:

- a) pokud osoba disponuje důvěrnými informacemi a tyto informace používá k nabytí nebo zcizení finančních nástrojů, k nimž se tato informace vztahuje, a to buď na vlastní účet, nebo na účet třetí osoby. To zahrnuje i využívání důvěrných informací ke zrušení nebo změně pokynu týkajícího se finančního nástroje, k němuž se informace vztahuje, a to v případě, že byl pokyn zadán před získáním důvěrné informace; nebo
- b) pokud osoba sděluje důvěrné informace jiné osobě, ledaže je sděluje zákonně při výkonu povinností vyplývajících ze zaměstnání nebo povolání.

Článek 4

Manipulace s trhem

Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby následující jednání představovalo trestný čin, pokud k němu došlo úmyslně:

- a) poskytnutí nesprávných nebo zavádějících signálů, pokud jde o nabídku, poptávku nebo cenu finančního nástroje nebo souvisejícího spotového komoditního kontraktu, nebo
- b) zajištění ceny jednoho nebo více finančních nástrojů nebo souvisejícího spotového komoditního kontraktu na neobvyklé nebo umělé úrovni;
- c) uzavření transakce, zadání pokynu k obchodování nebo jiné chování na finančních trzích ovlivňující cenu jednoho nebo několika finančních nástrojů nebo souvisejících spotových komoditních kontraktů, při němž jsou využívány fiktivní prostředky nebo jiné formy klamavého nebo lstivého jednání;
- d) šíření informací, které poskytují nepravdivé nebo zavádějící signály týkající se finančních nástrojů nebo souvisejících spotových komoditních kontraktů, pokud tyto osoby získávají pro sebe nebo jinou osobu výhodu nebo zisk ze šíření dotyčných informací.

Článek 5

Návod, pomoc a pokus

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby návod a pomoc k trestným činům uvedeným v článcích 3 a 4 byly postižitelné jako trestný čin.
2. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby pokus o spáchání některého z trestných činů uvedených v čl. 3 písm. a) a čl. 4 písm. a), b) a c) byl postižitelný jako trestný čin.

Článek 6

Trestní sankce

Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby za trestné činy uvedené v člancích 3 až 5 bylo možné uložit trestní sankce, které jsou účinné, přiměřené a odrazující.

Článek 7

Odpovědnost právnických osob

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby byly právnické osoby činěny odpovědnými za trestné činy uvedené v člancích 3 až 5, a to v těch případech, kdy jsou tyto trestné činy páčány v jejich prospěch jakoukoli osobou s vedoucím postavením v rámci právnické osoby, jedající samostatně nebo jako člen orgánu právnické osoby na základě:
 - a) oprávnění zastupovat tuto právnickou osobu,
 - b) pravomoci přijímat rozhodnutí jménem této právnické osoby, nebo
 - c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci této právnické osoby.
2. Členské státy rovněž přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby byly právnické osoby činěny odpovědnými v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany osoby uvedené v odstavci 1 umožnil spáchání trestných činů uvedených v člancích 3 až 5 ve prospěch právnické osoby osobou spadající do její pravomoci.
3. Odpovědnost právnických osob podle odstavců 1 a 2 nevylučuje trestní stíhání fyzických osob, které jsou pachateli, návodci nebo pomocníky trestných činů uvedených v člancích 3 až 5.

Článek 8

Sankce pro právnické osoby

Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby právnickým osobám odpovědným podle článku 7 bylo možné uložit účinné, přiměřené a odrazující sankce.

Článek 9

Zpráva

Do [4 let po vstupu této směrnice v platnost] předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice, případně o nutnosti jejího přezkumu, především s ohledem na vhodnost zavedení společných minimálních pravidel pro druhy a úroveň trestních sankcí.

Komise v případě potřeby předloží zprávu doplněnou o legislativní návrh.

Článek 10

Provedení

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do [24 měsíců po vstupu této směrnice v platnost]. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění a srovnávací tabulku mezi těmito předpisy a touto směrnicí.

Budou tyto předpisy používat od [24 měsíců po vstupu této směrnice v platnost] a s výhradou vstupu a dnem vstupu v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.... o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnicí nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice, a srovnávací tabulku mezi těmito předpisy a touto směrnicí.

Článek 11

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 12

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy v souladu se Smlouvami.

V Bruselu,

Za Evropský parlament
předseda / předsedkyně

Za Radu
předseda / předsedkyně